

Åtgärder för att stärka det administrativa samarbetet på mervärdesskatteområdet

Finansdepartementet

2017-12-18

Dokumentbeteckning

KOM (2017) 706

Ändrat förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller åtgärder för att stärka det administrativa samarbetet på mervärdesskatteområdet.

Tidigare faktapromemorior

2015/16:FPM76

Förslagen är en del av kommissionens handlingsplan för mervärdesskatt som har behandlats i denna faktapromemoria.

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 30 november 2017 ett förslag om administrativt samarbete på mervärdesskatteområdet. Syftet med förslaget är att skattemyndigheterna ska få effektivare verktyg för att förhindra mervärdesskattebedrägeri i samband med gränsöverskridande handel, genom bättre användning av och utbyte av information mellan myndigheter och förstärkning av Eurofisc. Förslaget innebär bl.a. möjlighet till gemensamma revisioner, att information i vissa fall ska lämnas till brottsbekämpande myndigheter på EU-nivå, utökat samarbete när det gäller förfaranden med frihet från mervärdesskatt vid import, att tullmyndigheter ska få tillgång till uppgifter i VIES och att arbetet inom Eurofisc ska utvecklas och förstärkas genom användning av analysverktyget TNA.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2019, med undantag för förslaget beträffande fordonsregistrering som föreslås träda i kraft 2020. Ytterligare en del av förslaget som handlar om vilken information som ska finnas tillgänglig för företag som ägnar sig åt gränsöverskridande handel (t

Regeringen anser att det är nödvändigt att vidta åtgärder för att effektivisera och utvidga bekämpandet av mervärdesskattebedrägerier. Administrativt samarbete och informationsutbyte är en viktig del i detta, liksom samarbete mellan myndigheter. En möjlighet till analys och utvärdering av pågående bedrägerier är av central betydelse. Effektivare regler för återbetalning och utökad information till företagen underlättar för näringslivet.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

I april 2016 presenterade kommissionen en handlingsplan för mervärdesskatt, KOM(2016) 148. I handlingsplanen redogör kommissionen för sitt framtida arbete på mervärdesskatteområdet och hur mervärdesskattesystemet ska moderniseras och reformeras. Ett område som behandlas i handlingsplanen är åtgärder för att motverka fusk, och kommissionen uttalade att den avsåg att återkomma med ett förslag om förbättringar av det administrativa samarbetet på mervärdesskatteområdet under 2017. Kommissionen presenterade förslaget den 30 november 2017.

Kommissionen konstaterar att de tre vanligaste typerna av mervärdesskattebedrägeri vid gränsöverskridande handel är karusellbedrägeri, bedrägerier med begagnade fordon och bedrägeri i samband med användandet av tullförfarande 42 och 63 (bedrägeri i samband med frihet från mervärdesskatt vid import). Syftet med förslagen är framför allt att förhindra mervärdesskattebedrägerier inom dessa områden.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionens förslag innebär en ändring av rådets förordning (EU) nr 904/2010/EG av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri (omarbetning).

Förslaget innehåller huvudsakligen följande:

- *Informationsutbyte utan föregående begäran.*

Medlemsstaterna ska kunna lämna information på annat sätt än genom standardformulär om de anser det lämpligt.

- *Gemensamma revisioner.*

I nuläget kan myndigheter i två olika medlemsstater komma överens om att tjänstemän från den begärande myndigheten närvarar vid administrativa utredningar i den tillfrågade myndigheten. Tjänstemännen från den begärande myndigheten får då inte utöva några kontrollbefogenheter. Ändringen innebär att myndigheterna i två eller

flera medlemsstater kan komma överens om att genomföra revisionen tillsammans, d.v.s. att de tjänstemännen från den begärande myndigheten får utöva samma kontrollbefogenheter som tjänstemännen i den tillfrågade myndigheten. Syftet är att kunna undersöka gränsöverskridande transaktioner för t ex närstående företag som är etablerade i olika medlemsstater. Dessutom införs en möjlighet för minst två medlemsstater att tillsammans tvinga fram en administrativ utredning från en tredje medlemsstat.

- *Utveckling av samarbetet inom Eurofisc.*

Eurofisc-samarbetet ska, förutom utbyte av information, även omfatta behandling och analys av informationen, samt samordning av gemensamma administrativa utredningar. Behandlingen och analysen ska kunna ske genom en programvara för strategisk analys, TNA (Transaction Network Analysis) som medlemsstaterna frivilligt kan använda från och med 2018. Oavsett om medlemsstaterna använder TNA för analys ska de dock ge tjänstemän i Eurofisc tillgång till sina uppgifter i den befintliga databasen för informationsutbyte, VIES, om transaktioner inom unionen så att informationen kan analyseras med hjälp av TNA även beträffande dessa medlemsstater.

- *Lämnande av information från Eurofisc till Olaf och Europol.*

Tjänstemän i Eurofisc kan vidarebefordra information om risker och allvarliga fall av mervärdesskattebedrägerier inom Eurofiscs verksamhetsområden till Europol och Olaf. Detta möjliggör kontroll mot databaser och annan information hos Olaf och Europol.

- *Anmälningar till Olaf och Europeiska åklagarmyndigheten av allvarliga fall av mervärdesskattebedrägerier.*

De medlemsstater som deltar i den europeiska åklagarmyndigheten ska informera om mervärdesskattebedrägerier som faller under direktiv (EU) 2017/1371 (SEFI-direktivet), d.v.s. fall som riktar sig mot två eller flera medlemsstater och med en total skada på 10 miljoner euro. Vidare får alla medlemsstater meddela Olaf alla uppgifter om brott mot det gemensamma mervärdesskattesystemet.

- *Tillgång till information om fordonsregistrering för skattemyndigheter.*

Skattemyndigheterna får tillgång till information om fordonsregistreringar inom EU genom plattformen Eucaris, som redan i dag används för automatiskt informationsutbyte om fordonsregistreringar. Syftet är att hindra bedrägerier med försäljning av bilar, som säljs som begagnade med vinstmarginalbeskattning, d.v.s. lägre mervärdesskatt, trots att de är nya.

- *Informationsutbyte mellan skattemyndigheterna vid frihet från mervärdesskatt vid import.*

Medlemsstaterna ska lagra och utbyta information som lämnas in i samband med tulldeklarationen vid användning av tullförfarande 42 och 63, som innebär frihet från mervärdesskatt vid import. Då kan skattemyndigheterna enklare och snabbare kontrollera att mervärdesskatt tas ut på rätt sätt i stället för att vänta på importörens sammanställning vilket kan ta tid.

- *Tullmyndigheterna får åtkomst till VIES.*

Tullmyndigheterna, som kontrollerar om villkoren för frihet från mervärdesskatt för import är uppfyllda, kan kontrollera om det registreringsnummer till mervärdesskatt som anges av importören är giltigt.

- *Förbättrat förfarande för återbetalning av mervärdesskatt för beskattningsbara personer som inte är etablerade i den återbetalande medlemsstaten.*

En beskattningsbar person som inte är etablerad i den återbetalande medlemsstaten kan samtycka till att återbetalningen kvittas mot en skatteskuld som personen har i etableringsmedlemsstaten, genom att återbetalningsmedlemsstaten överför återbetalningen direkt till etableringsmedlemsstaten. På så sätt undviks att en begäran om bistånd avseende indrivning av skattefordringar upprättas av den etableringsmedlemsstaten.

- *Utökad information till företag som levererar varor eller tjänster till kunder i andra medlemsstater.*

Kommissionen ska, förutom information om faktureringsregler, publicera uppgifter om vilka medlemsstater som har särskilda ordningar för små företag m.m. Syftet är att förenkla för företag som säljer varor och tjänster i andra medlemsstater.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna. Ändringarna som föreslås i förordningen 904/2010 bedöms därför inte medföra att de svenska reglerna behöver ändras. Ändringar kan dock behöva ske i förordningen (2011:1553) om tillämpning av rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri. Vidare kan ändringar i andra författningar behöva ske på grund av bestämmelserna om utökad informationsutbyte när det gäller bl.a. Eucaris.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Kommissionen har gjort en konsekvensanalys. I analysen konstateras att förslaget inte förväntas medföra några administrativa kostnader för företagen. När det gäller medlemsstaterna anser kommissionen att kostnader

för införandet finansieras genom Fiscalisprogrammet. Medlemsstaterna kan dock få kostnader inledningsvis för att anpassa IT-systemen för att ge skattemyndigheterna tillgång till information om fordonregistrering. På lång sikt förväntas dock förslaget leda till minskade mervärdesskattebedrägerier och därmed ökade mervärdesskatteintäkter för medlemsstaterna. Kommissionen konstaterar vidare att förslaget förväntas leda till nytt utbyte och gemensam behandling av befintliga mervärdesskatteuppgifter, vilka skulle kunna innehålla personuppgifter, men att insamlingen av uppgifter skulle vara strikt riktad och begränsad till aktörer som är inblandade i bedrägerier.

Regeringen instämmer i kommissionens bedömning när det gäller den administrativa bördan för företagen. De närmare budgetära konsekvenserna har inte analyserats, men syftet med åtgärden är dock att minska bedrägerierna och på så sätt öka medlemsstaternas intäkter och därigenom också EU:s intäkter (egna medel).

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är nödvändigt att vidta åtgärder för att effektivisera och utvidga bekämpandet av mervärdesskattebedrägerier. Administrativt samarbete och informationsutbyte är en viktig del i detta, liksom samarbete mellan myndigheter. En möjlighet till analys och utvärdering av pågående bedrägerier är av central betydelse. Effektivare regler för återbetalning och utökad information till företagen underlättar för näringslivet.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget remitterades den 11 december 2017. Remisstiden går ut den 22 januari 2018. Några synpunkter har ännu inte inkommit.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Enligt artikel 113 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén anta bestämmelser om harmonisering av bl.a. omsättningsskatter för att säkerställa att den inre marknaden fungerar.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anser att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen. Regeringen instämmer i bedömningen att förslagen är förenliga med såväl subsidiaritets- som proportionalitetsprincipen.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionen presenterade förslaget på Ekofinrådet den 5 december 2017. Behandling av förslaget kommer att ske i rådsarbetsgruppen för skatter.

4.2 Fackuttryck/termer

Karusellbedrägeri är en typ av mervärdesskattebedrägeri där samma vara kan säljas och köpas flera gånger mellan olika företag i syfte att undandra mervärdesskatt. Det förutsätter minst tre parter i två olika medlemsstater, varav minst en av parterna är ett företag med avsikt att genomföra bedrägerier. Detta företag gör ett unionsinternt förvärv utan avsikt att redovisa och betala mervärdesskatt. Företaget säljer sedan varorna vidare till ett annat bolag (köparen) inklusive mervärdesskatt. Köparen gör avdrag för ingående mervärdesskatt, den skatt som inte kommer att redovisas och betalas av företaget som genomfört bedrägeriet. Köparen säljer sedan vidare varan till bolaget i det andra landet som sålde varan från första början. Varan kan sedan säljas igen på samma sätt, därav namnet karusellbedrägeri.

Eurofisc är ett nätverk för utbyte och analys av riktad information mellan medlemsstaternas myndigheter om företag som misstänks vara inblandade i karusellbedrägeri.

Tullförfarande 42 och 63 är förfaranden som används vid import för att erhålla mervärdesskattesbefrielse för importören när de importerade varorna

ska transporteras till en annan medlemsstat. Om det inte görs riktiga kontroller finns det en risk för att varorna stannar i importmedlemsstaten utan att mervärdesskatt betalas eller att de konsumeras i destinationsmedlemsstaten utan att mervärdesskatt debiteras där. Det kan noteras att Sverige har infört redovisning av importmoms i skattedeklarationen för dem som är mervärdesskatteregistrerade i Sverige. Tullverket är alltså inte längre uppbördsmyndighet för lejonparten av importmomsen.

VIES, VAT Information Exchange System, är ett elektroniskt system där varje medlemsstat ska lagra information om personer som tilldelats ett registreringsnummer till mervärdesskatt.

TNA, Transaction Network Analysis, en programvara som ska användas för automatisk analys av den information som utbyts via VIES-systemet.

Olaf, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, utreder bedrägerier mot EU:s budget, korruption och allvarliga fel som begåtts inom EU:s institutioner och ansvarar för EU-kommissionens strategi för bedrägeribekämpning.

Fiscalisprogrammet eller Fiscalis 2020 är ett samarbetsprojekt inom EU som syftar till att nationella skattemyndigheter ska skapa och utbyta information och kunskap. Programmet pågår till och med utgången av 2020.